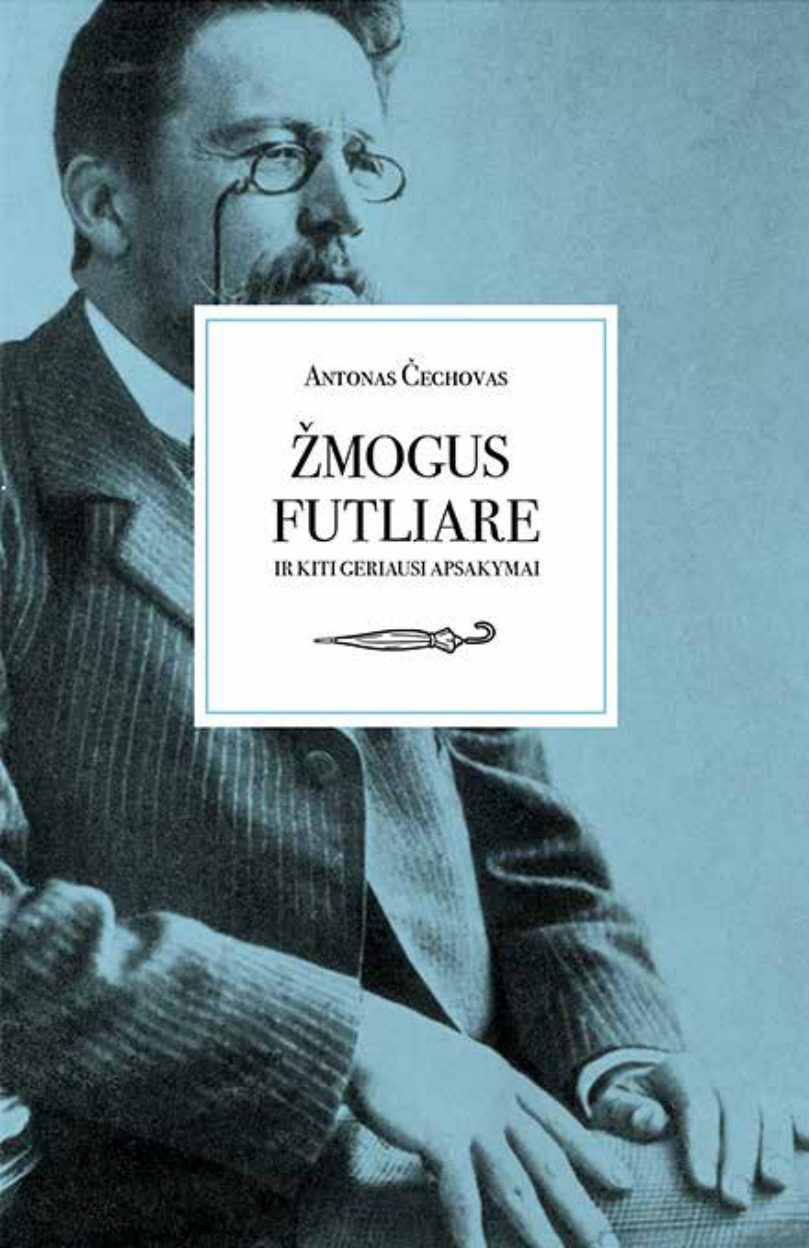

ANTONAS ČECHOVAS

ŽMOGUS
FUTLIARE

IR KITI GERIAUSI APSAKYMAI

ANTONAS ČECHOVAS

ŽMOGUS FUTLIARE

OBUOLYS

VÈGÈLÈ

Vasaros rytas. Ore tylu; tik ant kranto čirkšnoja žiogas ir kažkur nedrąsiai burkuoja erelaitė. Danguje nejudėdami stovi pūkiniai debesys, panašūs į išbarstytą sniegą... Prie statomos maudyklės, po žaliomis gluosnio šakomis, vandenyje murkdosi dailidė Gerasimas, aukštas, liesas kaimietis ruda, garbanota galva ir apžėlusiu veidu. Jis šniokščia, pukši ir, smarkiai mirkčiodamas, stengiasi kažką iš po gluosnio šaknų ištraukti. Jo veidas apsipylęs prakaitu.

Per sieksnį nuo Gerasimo, ligi kaklo vandenyje, stovi dailidė Liubimas, jaunas kuprotas kaimietis trikampiu veidu ir siauromis kuniškomis akutėmis. Kaip Gerasimas, taip ir Liubimas – abu tik su marškiniais ir apatinėmis kelnėmis. Abu pamėlynavę nuo šalčio, nes jau daugiau kaip valandą tupi vandenyje...

– Tai kam tu ją vis ranka baksnoji? – rėkia kuprotasis Liubimas ir dreba it drugio krečiamas. – Galva tu iš daržo! Tu ją laikyk, laikyk, nes ji paspruks, padūkėlė! Laikyk, sakau!

– Nepaspruks!.. Kur jai pasprukti? Ji po kerplėša palindusi... – sako Gerasimas užkimusiu, dusliu bosu, einančiu ne iš gerklės, bet iš vidurių gilumos. – Slidi, kipšas, ir nutverti nėra už ko.

– Tu už žiaunų griebk, už žiaunų!

– Kad nematyti žiaunų... Palauk, nutvėriau už kažko. Už lūpos nutvėriau... Kandžiojasi, kipšas!

– Netrauk už lūpos, netrauk – paleisi! Griebk ją už žiaunų, už žiaunų griebk! Vėl pradėjai rankomis baksnoti! Na, ir neišmanėlis tu, atleisk dangaus karaliene! Griebk!

– „Griebk“... – pamėgdžioja Gerasimas. – Komandierius, mat, atsirado... Eitum ir griebtum pats, velnie kuprotasis... Ko stovi?

– Ir sugriebčiau, jei būtų galima... Argi galima tokiam žemos kompleksijos žmogui kaip aš pakriaušyje stovėti? Tenai gilu!

– Niekis, kad gilu... Tu plaukte...

Kuprys mostelėja rankomis, priplaukia prie Gerasimo ir nusitveria už šakų. Vos pamėginęs atsistoti, jis pasineria visas ir ima burbuliuoti.

– Sakiau gi, kad gilu! – sako jis, baltas akis vartydamas. – Ant sprando tau atsisėsiu, ar ką?

– O tu ant kerplėšos atsisėsk... Kerplėšų daug, tartum kopėčios.

Kuprys užčiuopia koja kerplėšą ir, stipriai nusi tvėręs išsyk už kelių šakų, atsistoja ant jos... Atgavęs

pusiausvyrą ir naujoj pozicijoj įsitvirtinęs, jis susilenkia ir, stengdamasis negauti į burną vandens, pradeda dešine ranka grabalioti tarp kerplėšų. Painiodamasi dumbluose, slidinėdama samanomis, apaugusiomis kerplėšas, jo ranka atsiduria dygiose vėžio žnyplėse.

– Tavęs čia dar, velnio, trūko! – sako Liubimas ir piktai išmeta vėžį ant kranto.

Pagaliau jo ranka užčiuopia Gerasimo ranką ir, slinkdama ja, pasiekia kažką slidų, šaltą.

– Šta-ai ji! – šypsosi Liubimas. – Didelė, kipšas... Iš-kėsk nagus, aš ją tuojau... už žiaunų... Palauk, nestumk alkūnę... aš ją tuojau... tuojau... duok tik nutverti... Toli, kipšas, po kerplėša palindusi, nėra už ko nė suimti... Galvos ir nepasieksi... Vieną tik pilvą teužgriebiu... Užmušk man uodą ant kaklo – pasiutusiai kanda!.. Aš tuojau... už žiaunų ją... Užeik iš šono, stumk ją, stumk! Durk jai pirštu!

Kuprys, išpūtęs žandus, užgniaužęs kvapą, išverčia akis ir, matyti, jau kimba pirštais „už žiaunų“, bet staiga šakos, už kurių jis kairiąja ranka nusitvėręs, nutrūksta, ir jis, netekęs pusiausvyros, – pūkšt į vandenį! Tartum išsigandę, bėga nuo kranto banguoti ratai, ir kritimo vietoje iššoka burbulai. Kuprys iškyla paviršiun ir prunkšdamas griebiasi už šakų.

– Dar prigersi, velnie, atsakyti už tave teks! – parpia Gerasimas. – Kapanokis į krantą, suk tave velniai! Aš vienas ištrauksiu.

Prasideda plūdิมasis... O saulė kepina ir kepina. Šešėliai darosi trumpesni ir susitraukia į save kaip sraigės ragai... Ilga žolė, saulės įkaitinta, pakvimpa tirštu, aitriu medaus kvapu. Jau greit ir vidurdienis, o Gerasimas ir Liubimas vis dar tebesimurkdo po gluosniu. Kimus bosas ir nužvarbęs, spiegiantis tenoras be paliovos drumsčia vasaros dienos tylą.

– Trauk ją už žiaunų, trauk! Palauk, aš ją išstumsiu! Kur tu kiši savo kumštį? Tu jai pirštu, o ne kumščiu, avigalvi tu! Užeik iš šono! Iš kairės užėik, iš kairės, nes dešinėj – duburys! Nugarmėsi, kipšas suės. Trauk už lūpos!

Girdėti botago pliaukšėjimas... Nuožulniu kran-tu į girdyklą tingiai kiūtina kerdžiaus Jefimo genama banda. Kerdžius, iškaršęs senis, su viena akim ir persikreipusia burna, eina galvą nunėręs ir žiūri sau po kojų. Pirmutinės prie vandens prieina avys, paskui jas arkliai, paskui arklius – karvės.

– Pakumšnok ją iš apačios! – girdi jis Liubimo balsą. – Užkišk pirštą! Ar tu kurčias, ve-elnie, ar ką? Tfiu!

– Ką jūs ten dabar, broliukai? – šaukia Jefimas.

– Vėgėlė! Niekaip neištraukiame! Po kerplėša palindusi! Užeik iš šono! Užeik, užėik!

Jefimas, akį primerkęs, valandžiukę žiūri į žvejus, paskui nusiauna vyžas, nusimeta nuo pečių maišiuką ir nusivelka marškinius. Kelnėms nusimauti jam nebeužtenka kantrybės, ir persižegnojęs, liesomis,

pajuodusiomis rankomis balansuodamas, brenda su kelnėmis į vandenį... Kokius penkiasdešimt žingsnių jis eina dumblinu dugnu, paskui ima plaukti.

– Palaukite, vyručiai! – šaukia jis. – Palaukite! Ne-traukite jos taip, paleisite! Reikia su išmanymu!..

Jefimas prisideda prie dailidžių, ir visi trys, baksnodamiesi alkūnėmis ir keliais, šniokšdami ir keikdamiesi, stumdosi vienoje vietoje... Kuprotasis Liubimas užsiryja vandeniu, ir ore suskardi aštrus, spazminis kosulys.

– Kur piemuo? – nuo kranto girdėti šauksmas. – Jefimai! Kerdžiau! Kur tu? Banda į sodą sulindo. Varyk, varyk iš sodo! Varyk! Bet kurgi jis, tas senas galvažudys?

Girdėti vyrų balsai, paskui moterų... Iš už dvaro sodo žiogrių pasirodo ponas Andrejus Andrejičius persiško šilko chalatu, su laikraščiu rankoje... Jis klausiamai žiūri į upę, iš kur ateina šauksmai, ir paskui greitai tipena į maudyklę.

– Kas čia yra? Ko bliaunat? – klausia jis griežtai, pamatęs pro gluosnio šakas tris šlapias žvejų galvas. – Ko jūs čia murkdotės?

– Žu... žuvelę gaudom... – vapalioja Jefimas, nepakeldamas galvos.

– Aš tau parodysiu žuvelę! Gyvuliai į sodą sulindo, o jis žuvelę!.. Kada gi maudyklę baigsit, velniai? Dvi dienos kaip dirbate, o kur jūsų darbas?

– Bus... baigsim... – krenkščia Gerasimas. – Vasa-ra ilga, suspėsi dar, jūsų mylista, prisimaudyti... Pfrr!..

TURINYS

VÈGÈLÈ	9
VANKA	19
GIMTAJAME KAMPE	27
PEČENEGAS	47
ŽMOGUS FUTLIARE	65
AGRASTAI	87
ANA ANT KAKLO	105

Skaitykite likusius
116 iš 128 puslapių,
įsigiję šią knygą

www.obuolys.lt

KITI KNYGŲ FORMATAI:

klausykla.lt

**Audio
knyga**

**Elektroninė
knyga**

Mažosios klasikos genijaus, subtilaus psichologo, potekstės meistro A. P. Čechovo pasakojimai apie pačius paprasčiausius žmones, jų kasdienius reikalus ir rūpesčius, svajones ir viltis, verčiantys juoktis, džiaugtis, liūdėti ir gyventi kartu su jais. XIX amžiaus pabaigoje parašytos istorijos ir šiandien kelia susidomėjimą visame pasaulyje, o daugelis rašytojų pripažįsta, kad būtent Čechovas atvėrė jiems neregėtas žodžio meno galimybes.

NEMIRTINGA MAŽOSIOS PROZOS KLASIKA

Jeigu jums patiko tokios knygos, kaip „Vyšnių sodas“, „Dėdė Vania“ ar „Trys seserys“, privalote perskaityti Antono Čechovo „Žmogus futliare“.

ISBN 978-609-484-358-7

www.obuolys.lt

Knygos pigiau, įdomybės ir ištraukos nemokamai

KITI KNYGŲ FORMATAI:

Audio
knyga

Elektroninė
knyga